अक्षरवाङ्मय प्रकाशनाच्या पंधराव्या वर्धापनदिनी
प्रकाशित होत असलेली जनआवृत्ती...

ग्रामीण साहित्य संकल्पना आणि समीक्षा

केदार काळवणे

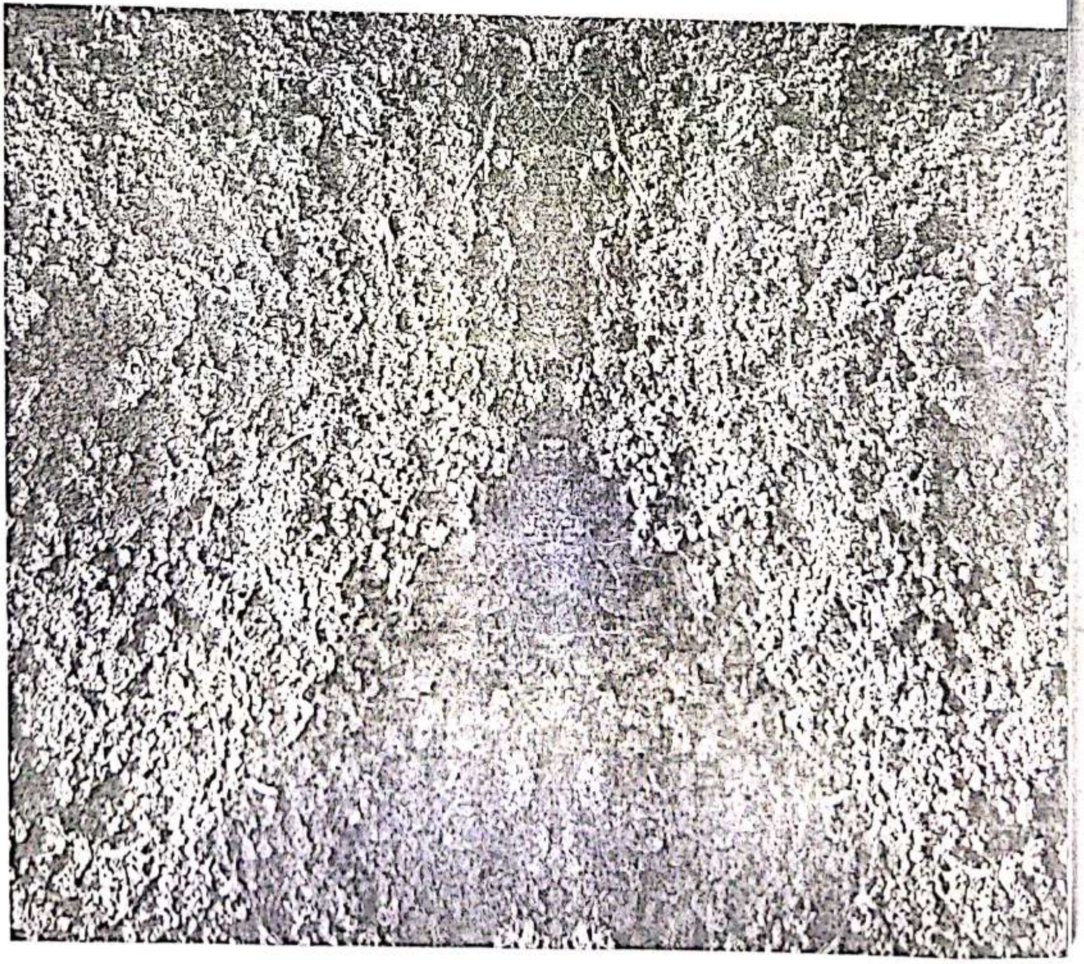

Scanned with OKEN Scanner

ISBN : 978-93-84470-40-1

Gramin Sahitya : Sankalpana Ani Samiksha
Kedar Kalwane
ग्रामीण साहित्य : संकल्पना आणि समीक्षा / केदार काळवणे

प्रकाशक
बाळासाहेब घोंगडे
अक्षरवाङ्मय प्रकाशन,
धायरी, बेनकरनगर, पुणे - ४१
अक्षरसंवाद : ९८३४०३२०१५

© सौ. शुभांगी काळवणे

प्रथम आवृत्ती : २८ नोव्हेंबर, २०२०
(महात्मा जोतीराव गोविंदराव फुले स्मृतिदिन)

मुखपृष्ठ : संदीप नाझरे
मुद्रितशोधन : विष्णू पावले

मुद्रक
बालाजी एंटरप्राइजेस,
धायरी, पुणे - ४१

किंमत
१२० रुपये

bookganga.com या संकेतस्थळावर 'अक्षरवाङ्मय प्रकाशन' या नावे
ऑनलाइन खरेदीसाठी उपलब्ध.

Scanned with OKEN Scanner

अनुक्रम

मनोगत । नऊ
प्रस्तावना । तेरा

१. ग्रामीणता आणि ग्रामीण साहित्य संकल्पना । १९
२. ग्रामीण साहित्य : निर्मिती आणि स्थित्यंतरे । ३९
३. ग्रामीण साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप । ६५
४. साठोत्तरी साहित्य चळवळी आणि ग्रामीण साहित्य । ८९
५. भाषा आणि ग्रामीण साहित्य । १०८
६. ग्रामीण साहित्य समीक्षेची वाटचाल । १२५

Scanned with OKEN Scanner

मराठी साहित्यातील साठोत्तर काळ हा प्रायः 'साहित्यप्रवाहांचा काळ' म्हणूनच महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक इतिहासात नोंदवला जाईल, एवढा प्रचंड दाब या प्रवाहांनी मध्यवर्ती साहित्यावर टाकला होता. कृतिशील चळवळ, साहित्यनिर्मिती, समाजप्रबोधन, प्रस्थापित आशयसूत्रे-आकृतिबंध यांची मोडतोड, पर्यायी संमेलनसंस्कृती अशा अनेक कृतियुक्त उपक्रमांमधून एकंदर मराठी साहित्य संस्कृती या प्रवाहांनी वृद्ध आणि समृद्ध केली. मात्र जागतिकीकरणोत्तर काळात बहुराष्ट्रीय कंपनीकरणाचा रेटा वाढल्यामुळे या प्रवाहांची बहुसांस्कृतिकता पुन्हा परिघाकडे सरकायला लागली. परिणामी आज या प्रवाहांच्या अभ्यासाची कधी नव्हे; इतकी तातडी निर्माण झाली आहे. या प्रवाहांच्या समर्थनार्थ निर्माण झालेल्या साहित्य चळवळींमध्ये अलीकडे थांबलेपण, कुंठितता आली आहे. म्होरक्यांची प्रवाहपतितता, व्यवस्थाशरणता, आशयाचे आवर्त-साचेबद्धता या साऱ्यांची चिकित्सा, मूल्यांकन एका व्यापक परिप्रेक्ष्यातून होणे गरजेचे आहे. हे मूल्यांकन करण्याची जबाबदारी आता नव्या अभ्यासकांवर आहे. केदार काळवणे हे समकाळातील एक महत्त्वाचे अभ्यासक , विमर्शक आहेत. ग्रामीण वाङ्मयाचा लेखाजोखा ते या प्रस्तुत ग्रंथातून घेऊ पाहताहेत. काळवणे हे जागतिकीकरणोत्तर काळातील ग्रामसंस्कृतीची स्थित्यंतरे प्रत्यक्ष अनुभवणारे, ग्राम जगण्याचे नीट आंतरिकीकरण झालेले तरुण अभ्यासक आहेत. या ग्रंथातून ते ग्रामीण साहित्याचे तात्त्विक अधिष्ठान पुन्हा एकदा तपासून पाहताहेत. या प्रवाहातील लेखकांच्या प्रेरणा, प्रवाहाचा विकासक्रम, समवृत्तीच्या प्रवाहांशी तुलना, ग्रामीण साहित्य समीक्षेची वाटचाल, भाषा-शैलीविचार या अंगाने केलेले पुनर्मूल्यांकन हे नक्कीच महत्त्वपूर्ण आहे.

- प्रा. केशव तुपे

Price : Rs. 120/-

ISBN 978-93-84470-40-1

9 789384 470401

अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे
aksharperani@gmail.com

Cover Design : Pradeep Khetmar
Cover Photo : Sandeep Nazare

Scanned with OKEN Scanner